

SPLOŠNE METODE DELA

- So znanstveno in izkustveno preverjeni načini učinkovite komunikacije med učitelji in učenci v procesu prenašanja in usvajanja znanja...
- Lahko jih opredelimo kot poti do ciljev poučevanja
- V določenih situacijah so bolj vezane na učitelja, drugič pa bolj na učenca
- METODE MORAJO BITI PRILAGOJENE CILJEM, VSEBINAM IN UDELEŽENCEM, KI SODELUJEJO PRI POUKU

VERBALNE METODE DELA

- Z njimi ne pojasnjujemo vizualnih značilnosti, likovnih kakovosti, npr. barve se z besedami ne da opisati
- Metoda razgovora
- Metoda razlage
- Metoda dela z besedilom
- Metoda risanja in metoda pisanja

METODA RAZGOVORA

- Uporabljamo v frontalnih uvodnih in zaključnih delih ur
- Med praktičnim delom uporabljamo individualni razgovor
- Uporabnost te metode se kaže v tem, da se učenci usposobijo, da bi znali kaj povedati o svojem likovnem delu in o delu odraslih umetnikov

METODA RAZLAGE

- Uporablja se redkeje
- Uporablja se predvsem na začetku didaktične enote- motivacija, oziroma ko v učencu vzbujamo interes, ko jim je potrebo razložiti likovni problem, nalogo in tudi ko demonstriramo- uporaba likovne tehnike, materialov, orodij, postopkov
- Ko vrednotimo se to vidi pri predstavitvi kriterijev za vrednotenje

METODA DELA Z BESEDILOM

- Kadar pri ilustriranju literarnega besedila, lahko preberemo kakšno izjavo o likovnem delu, zapisano misel umetnika ali pa napis ob prikazovani umetnini

METODA RISANJA IN METODA PISANJA

- Kaže se pri nazornješi predstavitvi likovno- teoretskih in drugih likovnih zakonitosti
- Uporablja se kadar gre za izdelavo tabelne slike in predstavitve kriterijev vrednotenja, zapis v zvezke
- Eden izmed ciljev je tudi, da se učenci usposobijo da o likovnem delu znajo tudi kaj povedati, oziroma zapisati.

VIZUALNE METODE DELA

- V glavnem se uporablja prikazovanje in metode dela z avdiovizualnimi sredstvi
- METODA PRIKAZOVANJA
- METODE DELA Z AVDIOVIZUALNIMI SREDSTVI

Metoda prikazovanja:

- Je najpomembnejša metoda pri likovni vzgoji, saj učencem prikazujemo predmete, pojave vidnega sveta na neposreden način, tudi reprodukcije umetniških del itd.
- Pri prikazovanju pojavov omogočimo otrokom, da se seznanijo z vidnim svetom neposredno
(moramo se truditi, da otrokom nudimo čimbolj verne podobe, saj tako otrok razvija predstave o svetu)
Uporablja se v uvodnem delu, ter med praktičnim delom, ko u individualnim prikazovanjem in ogledovanjem bogatimo vizualno in likovno predstavljenost otrok

METODE DELA Z AVDIOVIZUALNIMI SREDSTVI

- Uporabljamo: grafoskop, direkt projektor, diaprojektor, televizor z videorekorderjem, računalnik
- Zgoščenke na računalniku in vse pogosteje tudi internet- informacije o umetnikih, razstavah, omogoča tudi da učenci ob tradicionalni likovni umetnosti spoznavajo tudi najsodobnejše likovne pristope, likovna dela...

PRAKTIČNO MANIPULATIVNE METODE DELA

- Metoda demonstracije
- Metoda praktičnega likovnega izražanja
- Metoda eksperimentiranja

METODA DEMONSTRIRANJA

- Je najbolj uporabljena metoda v procesu likovne vzgoje
- Gre za predstavljanje tistega, kar je mogoče doživeti s čutili
- Najpogosteje se uporablja za demonstracijo postopkov dela- rezanje, modeliranje, gnetenje, mešanje barv, uporabo orodij za likovno izražanje- škarje, kovinsko pero in likovne tehnike – risanja z ogljem, slikanje z vodenimi barvami
- Demonstrati je potrebno: natančno, sistematično, nazorno, demonstriranju mora slediti ves razred
- Demonstriramo le NAČINE DELA, ne pa načina likovnega izražanja- demonstriramo princip, ne pa oblikovnega vzorca

METODA PRAKTIČNEGA LIKOVNEGA IZRAŽANJA

- Temelji na otrokovem lastnem praktičnem likovnem delu, ki je najpomembnejši del vsake likovne vzgoje
- Otrokom pomagamo, ko jim zmanjka motivacije, ko se pojavijo tehnični, oblikovni ali praktično organizacijski problemi
- Nikoli ne posegamo v ustvarjalne postopke

METODA EKSPERIMENTIRANJA

- Uporablja se pri novem uvajanju likovnih tehnik, novih materialov, postopkov, pri eksperimentalnem mešanju barv, pri obrezovanju in tiskanju s krompirjem...
- Pomembno je, da ima otrok dovolj časa, da samostojno eksperimentira, da sam odkriva različne možnosti likovnih tehnik in njihove značilnosti

SPECIFIČNE METODE DELA PRI LIKOVNI VZGOJI

So sistemi načinov dela, ki potekajo pri reševanju določenih nalog, usvajanju znanja, spretnosti in navad z namenom, da bi prišli najhitreje do cilja. Izhajajo iz osnovnih karakteristik estetskega fenomena v didaktičnih procesih.

Karakteristike:

- Specifičnost estetske komunikacije
- Specifičnost ustvarjalnih procesov
- Kompleksnost likovnih pojavnosti, funkcij, procesov
- individualne, subjektivne značilnosti likovnih fenomenov

METODE, KI IZHAJAJO IZ SPECIFIČNOSTI ESTETSKE KOMUNIKACIJE

- Metoda estetske komunikacije- metoda estetskega kultiviranja
- Metoda širjenja in elaboriranja likovne senzibilnosti
- Učitelj usmerja prenos emocionalno- estetskega sporočila tako, da kultivira zavest učencev- pomeni da so učenci strpni do drugačnih likovnih rešitev, da se učenci med seboj upoštevajo.
- Učitelj upošteva, da si učenci ne razmišljajo enako in en doživljajo enako.
- Z tema metodama si učenci širijo občutljivost za posamezne likovne komponente, oblikovne strukture
- Bogatijo občutljivost za likovne elemente in njihove odnose
- Pridobivajo likovna spoznanja

METODE, KI IZHAJAJO IZ KOMPLEKSNOŠTI LIKOVNIH POJAVNOSTI, FUNKCIJ IN PROCESOV

- Metoda kompleksnosti in prepletanja
- Metoda izmeničnih vplivov

- Med te metode prištevamo tiste, ki poudarjajo slojevitost likovne ustvarjalnosti in likovno- ustvarjalnih procesov. Ta metoda spodbuja pri učencih slojevitost likovne ustvarjalnosti- motiv, tehnika, likovni jezik, osebnost posameznika.
- Učenci se likovno izražajo spodbujeni z enim od teh elementov, druge pa vključujejo v svoje likovno izražanje.

METODE KI IZHAJAJO IZ INDIVIDUALNIH, SUBJEKTIVNIH ZNAČILNOSTI LIKOVNIH FENOMENOV

- Metoda osveščanja lastne senzibilnosti
- Metoda avtonomnih likovnih postopkov
- Ti metodi upoštevata individualnost učencev pri likovno- ustvarjalnem delu in v recepciji umetniških del
- Pripomoreta k uvajanju učencev v lastno osveščanje subjektivnosti in senzibilnosti, učenci tako preidejo iz spontanosti na samosvoj, subjektiven in vse bolj zavesten proces.
- Učitelj mora doseči to, da likovni doživljaj obdrži pri učencih v zavesti kot likovna izkušnja, da jo učenci v ustrezni situacijah ponovno izkoristijo
- Spodbujamo, da učenci prehajajo od spontanega k zavestnemu subjektivnemu likovnem delovanju.

METODE, KI IZHAJAJO IZ SPECIFIČNOSTI USTVARJALNIH PROCESOV

- Metoda transponiranja in alternativ
- Metoda posrednih stimulansov
- Metodi temeljita na postopku transponiranja, pri katerem se sprožita izvirnost in lastno iskanje rešitev
- Metode omogočajo, da se učenci spopadejo z neznanim in novim
- Metode ki izhajajo iz specifičnosti ustvarjalnih procesov, pripomorejo k uspešnosti likovno- ustvarjalnega dela, saj spodbujajo učence k iskanju alternativ pri reševanju likovne naloge

METODE, KI IZHAJAJO IZ SPECIFIČNOSTI LIKOVNIH TEHNIK

- Metoda direktnega učenja likovne tehnike
- Metoda samostojnega dojetanja in usvajanja likovne tehnike s pomočjo lastne izkušnje
- Spodbujata učence k iskanju variacij v poznanih tehnikah in tehničnih postopkih ter k sami izvedbi izvirne likovne tehnike
- Skozi lastno delo spoznavajo likovne tehnike
- Ustrezna uporaba metod pa vodi k razvijanju izvirnega postopka v izvedbi likovne tehnike in individualnega postopka pri tehnični izvedbi likovnega dela
- Tehnike lahko učenci primerjajo med seboj in prepoznavajo podrobnosti in različnosti med njimi

OBLIKE DELA PRI LIKOVNI VZGOJI

- So socialne oblike , v katerih lahko prevladuje individualna oblika, oziroma individualizirano delo z učenci, kjer je vsakemu učencu omogočeno, da samostojno z lastno aktivnostjo sodeluje v tem procesu
- Frontalna oblika
- Individualna oblika
- Delo v dvojicah
- Skupinsko delo
- Skupno delo

FRONTALA OBLIKA

- Likovno delo se izvaja z vsem razredom
- Običajno v uvodnem in zaključnem delu ure, zaradi racionalizacije časa
- Učitelj aktivira učence tako, da sami s pomočjo sošolcev ali učitelja spoznajo možne likovne rešitve

INDIVIDUALNA OBLIKA

- Se uporablja najpogosteje
- Učenci se izražajo na svoboden način
- Učitelj je v vlogi svetovalca
- Indi. Delo otroke navaja na samostojnost in jim krepi samozavest

DELO V DVOJICAH

- Otroke navaja na sodelovanje in širšo organizacijo delovnih in likovno-izraznih postopkov.
- Uporablja se večinoma pri praktičnem likovnem delu, uvodnih motivacijskih irah in pri zaposlitvah v okviru področja likovnega vrednotenja
- Primerna oblika, kadar to zahteva likovna tehnika ali zapleten postopek dela, motivika...
- Npr. nekateri načini odtiskovanja, upodabljanje prostorov z večjimi elementi

SKUPINSKO DELO

- Nastaja skupinsko likovno delo, ki ga ustvarja več otrok
- Otroci sodelujejo in se dogovarjajo, svoj likovni prispevek v skupinskem delu prilagajajo ostalim
- Slabo skupinsko delo je tisto, ki ga lahko razrežemo na toliko individualnih izdelkov, kolikor članov je bilo v skupini

SKUPNO DELO

- Sodelujejo vsi člani v razredu na enem ali več likovnih delih
- Vsak otrok prispeva svoj delež in se podreja skupno zadanim ciljem, hkrati pa je prispevek vsakega posameznika njegova individualna rešitev likovne naloge in je v skupnem delu v celoti prepoznaven